

Sygn. akt III AUa 903/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Elżbieta Czaja
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2016 r. w Lublinie

sprawy J. K., B. K. prowadzących spółkę cywilną (...) oraz M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek apelacji M. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 23 czerwca 2015 r. sygn. akt VII U 975/14

I. oddala apelację;

II. zasądza od M. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Barbara Hejwowska Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Elżbieta Czaja

III AUa 903/15

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 25 lutego 2014 roku ustalił M. K. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) za miesiące październik i listopad 2013 roku od kwoty 400 złotych.

Od tej decyzji odwołali się wspólnicy spółki cywilnej (...) wnosząc o uchylenie decyzji oraz M. K. zarzucając jej naruszenie prawa materialnego, tj. art. 58 § 2 kodeksu cywilnego poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że nieważne są oświadczenia o utworzeniu nowego stanowiska pracy i zwiększeniu wynagrodzenia odwołującej, art. 83 k.c. poprzez błędne zastosowanie i przyjęcie, że utworzenie nowego stanowiska pracy i zatrudnienie na nim odwołującej było uczynione dla pozoru, w celu otrzymania świadczeń z ubezpieczenia społecznego podczas, gdy utworzenie tego stanowiska i zatrudnienie na min skarżącej było wynikiem konieczności związanej z rozwojem przedsiębiorstwa oraz oparcie rozstrzygnięcia na równoczesnym zastosowaniu art. 58 k.c. jak i na art. 83 k.c. w sytuacji gdy te podstawy prawne wzajemnie się wykluczają, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i stwierdzenie, iż ubezpieczona podlega ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu przy podstawie wymiaru 4.600 złotych

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 23 czerwca 2015 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że M. K. legitymuje się wykształceniem wyższym magisterskim w zakresie zarządzania o specjalności zarządzania przedsiębiorstwem oraz wyższym licencjackim pedagogicznym. W okresie od dnia 1 listopada 2006 roku do dnia 31 października 2008 roku na podstawie umowy o pracę na czas określony, a od dnia 1 listopada 2008 roku do dnia 31 sierpnia 2012 roku na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony była zatrudniona w Spółce (...). K. B. K., na stanowisku sprzedawcy w pełnym wymiarze czasu pracy. We wskazanych okresach pracę świadczyła w siedzibie spółki w Ł. przy ul. (...). Wspólnicy wskazanej spółki prowadzą działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży detalicznej sprzętu telekomunikacyjnego prowadzonej w wyspecjalizowanych sklepach w ramach umowy franszyzowej z operatorem sieci (...). Jest to działalność rodzinna, B. K. jest szwagrem J. K., który z kolei jest teściem ubezpieczonej, pozostającej z P. K. (1) w związku małżeńskim od 2012 roku. B. K. prowadzi sprzedaż dla klienta biznesowego, obsługując firmy średnie i duże oraz zajmuje się sprawami administracyjnymi, tzn. kompletuje dokumenty. J. K. zajmują się natomiast sprzedażą. Opisana struktura została stworzona przez operatora sieci. Siedziba spółki mieści się w lokalu w Ł. przy ul. (...) i tam jest salon firmowy. W Ł. jest punkt obsługi klienta.

Ubezpieczona ponownie została zatrudniona w Spółce (...). K. B. K. z dniem 1 października 2012 roku na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony w wymiarze ¼ etatu na stanowisku sprzedawcy. Świadczyła pracę przez 10 godzin tygodniowo w lokalu podmiotu zatrudniającego w Ł. przy ul. (...). Do obowiązków ubezpieczonej na zajmowanym stanowisku należało zapewnienie sprawnej i bezpośredniej obsługi klientów z zachowaniem zasad uprzejmości i uczciwości, polegającej na przedstawieniu oferty sieci komórkowej (...), dobraniu odpowiedniej oferty i ewentualne sporządzenie umowy i obsłudze związanej z zamknięciem sprzedaży, staranna obsługa kasy fiskalnej, sporządzanie zamówień w przypadku niedoborów w ilości towarów, dbanie o zachowanie należytego porządku w miejscu pracy, przygotowywanie dokumentacji dla klientów zgłaszających reklamacje, sporządzanie dokumentacji dotyczącej gwarancji i instruowanie klientów na temat zasad obowiązującej gwarancji, sprzedaż towarów i przyjmowanie zapłat na zakupiony produkt, wydawanie klientom paragonów, faktur i rachunków, odbieranie dostarczanego do sklepu towaru i kwitowanie jego odbioru, dbanie o należyłą ekspozycję towarów wewnątrz sklepu i zewnętrznych witrynach, pakowanie produktów zakupionych przez klientów, wykonywanie raportów ze sprzedaży, prezentacja na prośbę klienta określonych towarów oraz przekazywanie na ich temat wszelkich niezbędnych informacji oraz udzielanie klientom rad dotyczących zgłaszanych przez nich wątpliwości. Gdy nie był klientów prowadziła obsługę bazy danych klientów, prowadziła rozmowy telefoniczne, zapoznawała się z ofertą na rynku. Opisane czynności wykonywała przez dwie godziny dziennie od godziny 15.00 do godziny 17.00.

W dniu 23 września 2013 roku strony umowy o pracę zawarły aneks do umowy o pracę zawartej w dniu 1 października 2012 roku, w którym określiły warunki zatrudnienia ubezpieczonej w zakresie rodzaju wykonywanej pracy jako regionalnego dyrektora sprzedaży, miejsca wykonywania pracy w Ł. przy ul. (...) oraz w Ł. przy ul. (...), wymiaru czasu pracy wynoszącego ½ etatu z obowiązkiem świadczenia pracy przez 20 godzin tygodniowo oraz wynagrodzenia w wysokości 4.600 złotych brutto. Od dnia 1 października 2013 roku ubezpieczona nie wykonywała czynności związanych z obsługą klientów. Po zmianie warunków zatrudnienia obowiązki skarżącej w zakresie sprzedaży w salonie w Ł. zostały rozłożone na pozostałych pracowników, tj. I. P., P. K. (2), P. K. (1) i M. N., dotychczas zatrudnionych na stanowiskach sprzedażowych.

Zakres czynności pracownika podpisany przez strony stosunku pracy określał obowiązki ubezpieczonej, tj. uczestniczenie w opracowywaniu i realizowaniu sprzedaży firmy oraz odpowiedzialność za wyniki sprzedaży na określonym terenie, opracowywanie raportów i analiza sprzedaży, opracowywanie krótko i długoterminowej strategii sprzedaży na danym terenie, przygotowywanie i kontrolowanie realizacji planów sprzedaży, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z klientami firmy, budowanie programów marketingowych firmy oraz akcji promocyjnych, analizowanie działania konkurencji na rynku i na tej podstawie rekomendowanie zmiany w polityce sprzedaży, analiza otoczenia rynkowego oraz raportowanie wyników, nadzorowanie pracy podległego zespołu oraz koordynowanie i kontrola pracy zespołu sprzedaży, szkolenie i motywowanie pracowników oraz ocena i rozwój nowych możliwości sprzedażowych.

W rzeczywistości w odniesieniu planów sprzedaży udział ubezpieczonej sprowadzał się do nakładania ich, sporządzanych i przekazywanych przez Polkomtel dla konkretnego salonu i punktu, na pracowników i rozliczania ich. Nakładanie polegało na indywidualnym podziale planu sprzedażowego indywidualnie dla każdego pracownika poprzez przypisanie każdemu z nich określonych wartości co do liczby sprzedaży konkretnych produktów i kwot pieniężnych do uzyskania z tytułu sprzedaży. Skarżąca informowała pracowników ile każdy z nich powinien sprzedać produktów i za jakie kwoty. Od realizacji przydziałów planu zależała premia poszczególnych pracowników. Plany sprzedażowe były różne, w zależności od miesiąca i priorytetów w zakresie sprzedaży produktów, które również ustalała (...). Były one sporządzane na początku miesiąca a rozliczenie następowało na jego koniec, z tym, że ubezpieczona uzupełniała wyniki realizacji planu w programie na koniec tygodnia, monitorując codziennie jego proces. Po dniu 28 listopada 2013 roku, tj. po rozpoczęciu nieobecności skarżącej obowiązki związane z nakładaniem planów sprzedażowych realizują współwłaściciele spółki w formie ustnej. Pracownicy wykonujący plan mają możliwość obserwowania w programie przebiegu tego procesu.

Ubezpieczona zajmowała się również organizowaniem i przeprowadzaniem szkoleń produktowych oraz z zakresu obsługi sprzedaży, które odbywały się w czasie pracy, z reguły na zapleczu, a sytuacji braku klientów również poza zapleczem, i dotyczyły sposobu realizacji planu sprzedażowego. W ich trakcie skarżąca mówiła jak przeprowadzić np. sprzedaż wiązaną, o promocjach, w jaki sposób rozmawiać z klientem. Z reguły szkolenia były przeprowadzane z każdym z pracowników indywidualnie po kolei, ale zdarzało się, że i z większą ilością. Szkolenia trwały od kilkunastu do kilkudziesięciu minut. W czasie szkoleń posługiwała się przygotowanymi przez siebie prezentacjami, co miało miejsce około 10 raz. Liczba szkoleń i ich profil był uzależniony od oferty i priorytetów określanych przez operatora i odbywały się one gdy na rynek były wprowadzane przez operatora nowe oferty promocyjne.

W okresie od dnia obowiązywania aneksu z dnia 23 września 2013 roku, tj. od dnia 1 października 2013 roku do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia korzystania ze zwolnienia lekarskiego ubezpieczona dbała również o wystrój lokali spółki według instrukcji przysyłanej przez (...). W ramach obowiązków z tym związanych rozkładała ulotki w poszczególne miejsca, układała telefony w gablotach, monitorowała czystość. Jej praca miała charakter zadaniowy.

Opisane obowiązki ubezpieczona wykonywała w lokalu w Ł. zazwyczaj na zapleczu, gdzie znajdowało się biurko oraz komputer i dzieliła to stanowisko pracy ze współwłaścicielami spółki, którzy przebywają tam codziennie oraz w lokalu w Ł.. W poniedziałki i w środy pracowała w salonie w Ł., natomiast we wtorki, czwartki i piątki od godziny 14.00 do godziny 18.00 w Ł.. Świadczyła również pracę w soboty. W październiku 2013 roku miało to miejsce cztery razy, tj. 5, 19 i 26 w zamiana za co korzystała z dni wolnych 7, tj. w poniedziałek, 15, tj. we wtorek oraz od 29 do 30, tj. we wtorek i środę, w tym z tytułu pracy w sobotę w poprzednim miesiącu. W listopadzie 2013 roku ubezpieczona pracowała w sobotę 4 raz, tj. 2, 9, 16 i 23 z tytułu której była nieobecna w pracy 7 i 8, tj. w czwartek i piątek, 13, tj. w środę oraz 19, tj. we wtorek. Lokal w Ł. jest czynny do godziny 18.00 i w okresie objętym sporem było w nim zatrudnionych 5 pracowników. Natomiast w punkcie w Ł. było zatrudnionych dwóch pracowników. Wszyscy pracowni oprócz jednej osoby były zatrudnione w charakterze sprzedawców w pełnym wymiarze czasu pracy.

Pracę na stanowisku określonym w aneksie z dnia 23 września 2013 roku ubezpieczona godziła z podjętym uprzednio w dniu 1 września 2012 roku zatrudnieniem w Przedszkolu Miejskim(...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku nauczyciela wychowania przedszkolnego w wymiarze 25 godzin dydaktycznych tygodniowo. Od dnia

rozpoczęcia obowiązywania nowych warunków zatrudnienia w Spółce (...). K. B. K., tj. od dnia 1 października 2013 roku, skarżąca świadczyła pracę na rzecz drugiego pracodawcy w poniedziałki od godziny 12.00 do godziny 15.30, we wtorki od godziny 7.00 do godziny 12.00, w środy od godziny 7.00 do godziny 15.30, we czwartki od godziny 7.00 do godziny 10.30 oraz w piątki od godziny 7.00 do godziny 11.30. Dodatkowo w październiku 2013 roku pracowała w godzinach zastępczych w dniu 11, tj. w piątek od godziny 11.30 do godziny 15.30, w dniu 28, tj. w poniedziałek od godziny 7.30 do godziny 12.00 oraz w dniu 29 października 2013 roku, tj. we wtorek od godziny 12.00 do godziny 15.30. Łuków jest oddalony od Ł. o około 60 kilometrów do których dojeżdżała po zakończeniu pracy w przedszkolu przy wykorzystaniu samochodu służbowego.

Ubezpieczona o stanie ciąży dowiedziała się w dniu 29 października 2013 roku podczas badania USG. Ostatnia miesiączka miała miejsce w dniu 19 września 2013 roku. Od dnia 28 listopada 2013 roku do dnia 15 czerwca 2014 roku ubezpieczona była niezdolna do pracy i jej nie świadczyła. W dniu (...) urodziła dziecko, rozpoczynając w tym dniu korzystanie z urlopu macierzyńskiego oraz dodatkowego urlopu macierzyńskiego do dnia 14 grudnia 2014 roku. Natomiast w okresie od dnia 15 grudnia 2014 roku do dnia 14 czerwca 2015 roku korzystała z urlopu rodzicielskiego.

Określone przez strony stosunku pracy obowiązki ubezpieczonej przed dniem 1 października 2013 roku i po dniu 28 listopada 2013 roku wykonywali współwłaściciele oraz P. K. (1), mąż skarżącej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów oraz wyjaśnienia i zeznania ubezpieczonej i współników spółki – płatnika składek oraz powołanych świadków P. K. (1), M. N., I. P., M. M. i J. S., którym dał wiarę w całości. Ich zeznania są logiczne oraz korelują z treścią dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy i aktach organu rentowego.

Z tym jednakże zastrzeżeniem, że Sąd nie dał wiary zeznaniom ubezpieczonej w zakresie w jaki twierdziła, że sporządzała plan sprzedaży, co zajmowała jej na początku około 6 godzin. W tym bowiem zakresie pozostawały w sprzeczności z uznanymi za wiarygodne zeznaniami świadka P. K. (1), męża skarżącej, który zeznał, że plany sprzedaży sporządzał i przekazywał co miesiąc dla konkretnego salonu i punktu Polkomtel a rola ubezpieczonej sprowadzała się do nakładania ich na pracowników i rozliczania ich, które to nakładanie polegało na indywidualnym podziale planu sprzedażowego indywidualnie dla każdego pracownika poprzez przypisanie każdemu z nich określonych wartości co do liczby sprzedaży konkretnych produktów i kwot pieniężnych do uzyskania z tytułu sprzedaży. Z tego względu zeznania M. K. w tym zakresie nie mogły stanowić podstawy ustaleń w sprawie. Sąd nie dał również wiary ubezpieczonej oraz zainteresowanym w zakresie w jakim twierdzili, iż w ramach charakterystyki zadaniowego czasu pracy, pracę wykonywała co najmniej 4 godziny dziennie oraz, że w sytuacji nie zrobienia czegoś w ramach tygodniowej normy czasu pracy zaległe obowiązki realizowała w sobotę. W ocenie Sądu zeznanie to, mające na celu wykazanie okoliczności świadczenia przez skarżącą pracy na stanowisku dyrektora w wymiarze godzin ponad obowiązujący bez żadnej rekompensaty ze strony pracodawcy, nie znajduje pokrycia w pozostałym materiale dowodowym w postaci list obecności, z których wynika reguła odbierania dni wolnych z tytułu pracy w sobotę. Zeznania w tej części nie znajdują również potwierdzenia w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Świadek M. N. zeznała, iż nie potrafi powiedzieć czy czas i godziny pracy wnioskodawczynie różniły się przed i po zmianie stanowiska. Podobnie świadek P. K. (1) – mąż skarżącej wskazał, że nie wie w jakich godzinach wnioskodawczynie pracowała. Natomiast świadek I. P. zeznała, iż po zmianie stanowiska na dyrektora, wnioskodawczynie wychodziła później niż wcześniej, ale za to przychodziła na późniejszą godzinę. Natomiast niewiarygodne jawią się zeznania świadka M. M., pracownika punktu w Ł. odnośnie naprzemiennego cyklu pracy skarżącej w godzinach przedpołudniowych od godziny 9⁰⁰ do 14⁰⁰ lub popołudniowych od godz. 13, 14 przez 5 godzin dziennie. Okoliczności wskazane przez tego świadka są sprzeczne z zeznaniami samej M. K., która podawała, iż w Ł. pracowała popołudniami. Wydają się również niewiarygodne z uwagi na czas pracy w Przedszkolu Miejskim wynikającym z zaświadczenia. W świetle godzin pracy w przedszkolu pobyt w godzinach porannych wnioskodawczynie w salonie w Ł. wydaje się prawie niemożliwy.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy organ rentowy zasadnie określił podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, tj. emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz

ubezpieczenie zdrowotne z tytułu zatrudnienia M. K. na podstawie umowy o pracę u płatnika składek F. K. J., (...) spółka cywilna za miesiące października 2013 roku i listopad 2013 roku wynosi 400 złotych.

Organ rentowy ostatecznie w toku postępowania podnosił, że podpisanie w dniu 23 września 2013 roku aneksu do umowy o pracę z dnia 1 października 2012 roku, przewidującego wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 4.600 złotych brutto było pozorną czynnością prawną i nie miało na celu świadczenia pracy w podwyższonym wymiarze czasu pracy i na nowo utworzonym stanowisku w dłuższym okresie czasu, lecz uzyskania prawa do wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2015 roku, poz. 121) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Stosownie do art. 18 ust. 1 wskazanej ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych pracowników stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Stosowanie do art. 20 ust. 1 ustawy systemowej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że umowa o pracę wywołuje skutki nie tylko bezpośrednie, dotyczące wprost wzajemnych relacji między pracownikiem i pracodawcą, lecz także dalsze, pośrednie, w tym w dziedzinie ubezpieczeń społecznych kształtuje ona stosunek ubezpieczenia społecznego, określa wysokość składki, a w konsekwencji prowadzi do uzyskania odpowiednich świadczeń. Są to skutki bardzo doniosłe, zarówno z punktu widzenia interesu pracownika (ubezpieczonego), jak i interesu publicznego, należy zatem uznać, że ocena postanowień umownych może i powinna być dokonywana także z punktu widzenia prawa ubezpieczeń społecznych. W prawie ubezpieczeń społecznych istnieje znacznie mocniejsza, niż w prawie pracy, bariera działania w ramach prawa, oparta na wymagającym ochrony interesie publicznym i zasadzie solidarności ubezpieczonych. Względność zasady godziwości wynagrodzenia, wyrażająca się koniecznością odniesienia się nie tylko do potrzeb pracownika, ale także świadomości społecznej oraz ogólnej sytuacji ekonomicznej i społecznej, nie powinna budzić wątpliwości. Alimentacyjny charakter świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz zasada solidaryzmu wymagają, żeby płaca - stanowiąca jednocześnie podstawę wymiaru składki - nie była ustalana ponad granicę płacy słusznej, sprawiedliwej i zapewniającej godziwe utrzymanie oraz żeby rażąco nie przewyższała wkładu pracy, a w konsekwencji żeby składka nie przekładała się na świadczenie w kwocie nienależnej. Jest tak również dlatego, że choć przepisy prawa ubezpieczeń społecznych w swej warstwie literalnej odnoszą wysokość składek do wypłaconego wynagrodzenia, to w rzeczywistości odwołują się do takiego przełożenia pracy i uzyskanego za nią wynagrodzenia na składkę, które pozostaje w harmonii z poczuciem sprawiedliwości w korzystaniu ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach, sygn. III AUa 2111/13).

Sąd Okręgowy stwierdził, że podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem stanowi wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy, natomiast ocena godziwości tego wynagrodzenia wymaga uwzględnienia okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 października 2013 roku, sygn. III AUa 294/13). Ocena godziwości wynagrodzenia wymaga uwzględnienia okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji (uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 listopada 1997 roku 6/96 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1999 roku, sygn. II PKN 465/99, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 25 września 2012 roku, sygn. III AUa 398/12). Takie rozumienie godziwości wynagrodzenia odpowiada kryteriom ustalania wysokości wynagrodzenia z art. 78 § 2 k.p. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2010 roku, sygn. II PK 50/10), który nakazuje ustalenie wynagrodzenia za pracę tak, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nie ziszcła się w żadnej mierze okoliczność ekwiwalentności określonego przez strony umowy o pracę wynagrodzenia na poziomie 4.600 złotych do świadczonej przez ubezpieczoną pracy.

Wnioskodawczyń ani zainteresowani nie udowodnili w niniejszej sprawie zwiększonego wymiaru czasu pracy M. K.. Zgodnie z powyższymi ustaleniami był on porównywalny po zmianie umowy do poprzedniego okresu. Po zmianie stanowiska nastąpiła natomiast zmiana zakresu obowiązków skarżącej. Została ona odsunięta od bezpośredniej obsługi klienta i powierzono jej inne zadania. Z poczynionych ustaleń wynika jednak, że w oderwaniu od określonego przez strony zakresu obowiązków odwołująca, wbrew twierdzeniom ubezpieczonej w rzeczywistości w odniesieniu planów sprzedaży udział jej sprowadzał się do nakładania ich, sporządzanych i przekazywanych przez (...) dla konkretnego salonu i punktu, na pracowników i rozliczania ich, które polegało na indywidualnym podziale planu sprzedażowego indywidualnie dla każdego pracownika poprzez przypisanie każdemu z nich określonych wartości co do liczby sprzedaży konkretnych produktów i kwot pieniężnych do uzyskania z tytułu sprzedaży. Skarżąca w tym zakresie informowała pracowników ile każdy z nich powinien sprzedać produktów i za jakie kwoty. Plany sprzedażowe były różne, w zależności od miesiąca i priorytetów w zakresie sprzedaży produktów, które również ustalał (...), nie zaś ubezpieczona. Z poczynionych ustaleń wynika, że rola ubezpieczonej w tym zakresie sprowadzała się do informowania poszczególnych pracowników co do już ustalonych ogólnie indywidualnych części ogólnego planu sprzedażowego, co pozostaje w sprzeczności z zasadniczym motywem zmiany warunków pracy i płacy z dnia 23 września 2013 roku, tj. poprawy wyników sprzedaży.

Jak ustalono ubezpieczona zajmowała się również organizowaniem i przeprowadzaniem szkoleń produktowych oraz z zakresu obsługi sprzedaży, które odbywały się w czasie pracy, z reguły na zapleczu, a sytuacji braku klientów również poza zapleczem, i dotyczyły sposobu realizacji planu sprzedażowego. W ich trakcie skarżąca mówiła jak przeprowadzić np. sprzedaż wiążaną, o promocjach, w jaki sposób rozmawiać z klientem. Z reguły szkolenia były przeprowadzane z każdym z pracowników indywidualnie po kolei, ale zdarzało się, że i z większą ilością. Szkolenia trwały od kilkunastu do kilkudziesięciu minut. W czasie szkoleń posługiwała się przygotowanymi przez siebie prezentacjami, co miało miejsce około 10 raz. Liczba szkoleń i ich profil był uzależniony od oferty i priorytetów określanych przez operatora i odbywały się one gdy na rynek były wprowadzane przez operatora nowe oferty promocyjne.

Na marginesie należy dodać, że tak akcentowany przez odwołujących w toku postępowania powód zmiany warunków zatrudnienia ubezpieczonej traci faktycznie na znaczeniu po dniu 28 listopada 2013 roku, tj. po dniu rozpoczęcia przez skarżącą korzystania ze zwolnienia lekarskiego. Jak bowiem wynika z poczynionych ustaleń po tym dniu obowiązki związane z nakładaniem planów sprzedażowych realizowali współwłaściciele spółki w formie ustnej. Nie został również zatrudniony pracownik, który zajmowałby się szkoleniem pracowników w zakresie sprzedaży produktów operatora. Podnoszony przez odwołujących argument o tym, że proces rekrutacji z uwagi na jego długość, czynił niezasadnym takie działania oraz wiara w powrót do pracy ubezpieczonej, w zestawieniu z rzeczywistym czasem trwania jej nieobecności oraz stwierdzeniem skarżącej o tym, że nie chciała ryzykować w okresie ciąży, co w ocenie Sądu przesądza o tym, że obiektywnie wspólnicy nie mogli liczyć na jej powrót do pracy, czyni go zupełnie nieracjonalnym w realiach zasad prowadzenia działalności gospodarczej i tak eksponowanej konieczności działań o poprawę wyników spółki.

Nie zasługuje na aprobatę stanowisko odwołujących, że określonego przez strony umowy wynagrodzenia ubezpieczonej na poziomie 4.600 złotych nie można uznać za rażące i sprzeczne z zasadami współżycia społecznego ze względu na porównywalność tego wynagrodzenia z wynagrodzeniem osiąganym przez pozostałych pracowników, którzy oprócz wynagrodzenia wypłacanego przez wspólników w wysokości 1.500 złotych netto są wynagradzani przez(...)w postaci prowizji, w wysokości uzależnionej od sprzedaży, od 700 do 2.000 złotych. W ocenie Sądu zestawienie dwóch okoliczności, tj. warunkowości wypłaty premii co do zasady i jej wysokości co do zakresu dokonanej sprzedaży, obowiązująca pracowników zatrudnionych na stanowiskach sprzedażowych oraz jednoczesny jej brak wobec ubezpieczonej co do jej wynagrodzenia, przy uwzględnieniu zakresu jej obowiązków, powoduje niemożność przyjęcia porównywalności warunków zatrudnienia w zakresie płacy.

W ocenie Sądu nie można uznać, aby wynagrodzenie przewidziane przez strony w aneksie z dnia 23 września 2013 roku i stanowiące podstawę wymiaru składek M. K. jako pracownika stanowiło wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe oraz iż było ekwiwalentne do świadczonej przez nią pracy.

Od tego wyroku apelację wnieśli wnioskodawcy – M. K. oraz J. K. i B. K. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucali:

I. naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na treść wyroku, w szczególności:

- art.233 § 1 kpc przez przekroczenie swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie ze zgromadzonego materiału dowodowego wniosków z niego niewypływających, a nadto sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowych poprzez przyjęcie, że M. K. i (...) spółki (...) wiedzieli w dniu podpisania aneksu, że ubezpieczona jest w ciąży, w sytuacji gdy o ciąży dowiedziała się w dniu 29 października 2013 roku podczas badania usg, że w spółce (...) nie istniała potrzeba utworzenia stanowiska dyrektora, nieposiadania przez ubezpieczoną odpowiednich predyspozycji do zajmowania stanowiska dyrektora, w sytuacji gdy ma ona odpowiednie wykształcenie i staż pracy, że nie była w stanie pogodzić pracy w spółce z pracą w przedszkolu, podczas gdy praca w przedszkolu nie wymagała dodatkowych godzin pracy, że nie pracowała wymiarze pół etatu, podczas gdy zeznań wynika, że pozostawała dłużej w racy niż poprzednio, że obowiązki nie wymagały poświęcenia 4-5 godzin dziennie w sytuacji gdy dokonywane analizy i inne czynności wymagały w istocie więcej czasu aniżeli 20 godzin tygodniowe, że współpracownicy mogli zatrudnić inną osobę, podczas gdy nie mogli takiej znaleźć i zdecydowali, aby poczekać na powrót wnioskodawczyni do pracy oraz że wynagrodzenie było rażąco wygórowane, w sytuacji gdy odpowiadało wynagrodzeniom zwyczajowo otrzymywanym przez dyrektorów w dziale sprzedaży;

- art.328 § 2 przez niewyjaśnienie w uzasadnieniu wyroku podstawy prawnej rozstrzygnięcia;

II. naruszenie prawa materialnego, w szczególności:

- art.58 § 2 kc w związku z art.300 kp poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że wynagrodzenie ustalone na kwotę 4600 zł brutto było rażąco wygórowane i sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, w sytuacji gdy było adekwatne w stosunku do obowiązków wnioskodawczyni;

- art.83 kc przez błędną wykładnię i przyjęcie, że M. K. i wspólnych F. zawarli w dniu 23 września 2013 roku aneks do umowy o prace tylko dla pozorów w celu uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego, podczas gdy ubezpieczoną nie wiedziała w dniu podpisania aneksu że jest w ciąży, bo ostatnią miesięczkę miała w dniu 19 września 2013 roku a o stanie ciąży dowiedziała się w dniu 29 października 2013 roku.

Wnosili o zmianę wyroku poprzez zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że wnioskodawczyni podlega ubezpieczeniom społecznym z podstawą wymiaru składek w wysokości 4600 zł od dnia 1 października 2013 roku oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie .

Wbrew pogładowi wyrażonemu w apelacji Sąd Apelacyjny nie stwierdza wadliwości w postępowaniu Sądu Okręgowego ani przekroczenia przez ten Sąd granicy swobodnej oceny dowodów. Sąd Okręgowy przeprowadził bardzo szczegółowe postępowanie dowodowe w granicach zgłaszanych przez strony wniosków dowodowych, przeanalizował materiał dowodowy zgromadzony w sprawie i poczynił ustalenia faktyczne, które znajdują pełne oparcie w przeprowadzonych dowodach, są dokładne i wewnętrznie spójne. Sąd Apelacyjny nie dopatrył się uchybień uzasadniających zarzut przekroczenia granic zastrzeżonej dla sądu swobodnej oceny dowodów (art.233 § 1 KPC). Zastrzeżenia wnioskodawców dotyczą nieuznania za wiarygodną wersji, że po dniu 1 października 2013 roku powstały warunki do kilkukrotnego podniesienia wynagrodzenia, początkowo ustalonego na poziomie

najniższego - oczywiście pomijając fakt, że korzystając od dnia 28 listopada 2013 roku z zasiłku chorobowego stwarzali warunki do ustalenia wysokości podstawy wymiaru tego zasiłku na bardzo wysokim poziomie, niewspółmiernym do dotychczas otrzymywanych dochodów, nawet przy zsumowaniu wynagrodzeń uzyskiwanych od obydwu pracodawców – przedszkole i spółkę (...).

Zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego mógłby tylko wówczas wzruszyć zaskarżony wyrok, gdyby istniała dysharmonia między materiałem zgromadzonym w sprawie a konkluzją, do jakiej doszedł Sąd na jego podstawie. Taka sytuacja w tym wypadku nie występowała. Należy zauważyć, że apelujący wskazując apelacji, że zawierając aneks do umowy zdecydowali się poczekać na powrót do pracy M. K. w dniu 22 czerwca 2015 roku, popadają w sprzeczność co do swoich motywów postępowania. Sąd Apelacyjny nie zamierza rozważać okoliczności, kiedy wnioskodawczyni miała ostatnią miesięczkę i kiedy dowiedziała się o ciąży, ani też powodów, dla jakich wykonywała w dniu 29 października 2013 roku badanie USG, ponieważ nie licuje to z powagą Sądu. Przy ocenie wiarygodności wnioskodawców okoliczność ta ma drugorzędne znaczenie.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i wnioski prawnicze zawarte w motywach zaskarżonego wyroku. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba ich powtarzania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 roku II UKN 61/97 – OSNAPiUS 1998/3/104, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 roku I PKN 339/98 – OSNAPiUS 1998/24/776). Podnieść należy dodatkowo, że wnioskodawca argumentami przytoczonymi w apelacji w żaden sposób nie podważył zasadności stanowiska Sądu pierwszej instancji. Apelacja zawiera bowiem jedynie własną tendencyjną interpretację faktów, wbrew wynikom postępowania dowodowego. Nie można zgodzić się z poglądem wnioskodawców co do powstania specjalnych warunków do podwyższenia wynagrodzenia od dnia 1 października 2013 roku przez zatrudnienie wnioskodawczyni w zwiększonym wymiarze czasu pracy w małej spółce na stanowisku z tytułem dyrektora.

Sąd Okręgowy postępowanie dowodowe przeprowadził prawidłowo, a ocena dowodów została dokonana bez przekroczenia granic określonych w art.233 § 1 KPC. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku w pełni odpowiada wymogom art.328 § 2 KPC – Sąd I instancji bardzo szczegółowo ocenił wszystkie zgłoszone przez wnioskodawców zarzuty i wyjaśnił przystępnie podstawę prawną rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów prawa i utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa Sądu Najwyższego. Pogląd prawny Sądu Okręgowego został należycie uzasadniony, a wywody w tym zakresie są logiczne i wyczerpujące. Rozstrzygnięcie zostało oparte na właściwej podstawie prawnej. W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok w pełni odpowiada przepisom prawa, dlatego apelacja nie może być uwzględniona.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na mocy art.385 KPC orzekł, jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach Sąd Apelacyjny oparł na przepisach art.98 KPC oraz § 11 ust.2 i § 12 ust.1 pkt.2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490 oraz z 2015 r. poz. 617 i 1078).